

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง	สาระสำคัญ
(๑) หน้าที่และอำนาจ การจัดการเลือกตั้ง	กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้ง หรือจัดการเลือกตั้งเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมิใช่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทน (มาตรา ๕)
(๒) กำหนดระยะเวลา การจัดการเลือกตั้ง	กำหนดให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งครบวาระหรือภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระ เว้นแต่กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน จะไม่จัดให้มีการเลือกตั้งก็ได้ ทั้งนี้ กรณีมีความจำเป็นเมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีคำสั่งให้ ย่นหรือขยายระยะเวลา ให้มีการเลือกตั้งโดยต้องระบุเหตุผลไว้ด้วย (มาตรา ๑๑)
(๓) การประกาศให้มี การเลือกตั้ง	เมื่อมีกรณีที่ต้องมีการเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกาศให้มีการเลือกตั้ง การประกาศอย่างน้อยต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๒) ๑) วันเลือกตั้ง ๒) วันรับสมัครเลือกตั้ง ซึ่งให้มีการเริ่มรับสมัครไม่เกิน ๑๐ วันนับแต่ประกาศให้มีการเลือกตั้ง และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่า ๕ วัน ๓) สถานที่รับสมัครเลือกตั้ง ๔) จำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่จะมีการเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง หรือผู้บริหารท้องถิ่นในเขตเลือกตั้ง ๕) จำนวนเขตเลือกตั้ง ซึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับอำเภอหรือตำบลหรือเขตท้องที่ที่อยู่ภายในเขตเลือกตั้ง ๖) หลักฐานการสมัครรับเลือกตั้ง
(๔) การดำเนินการเลือกตั้ง	(๑) ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กำหนดให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๕) ๑) รับสมัครเลือกตั้ง ๒) กำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ๓) แต่งตั้งและจัดอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

เรื่อง	สาระสำคัญ
	๔) ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและดำเนินการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนน การประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง ๖) ดำเนินการอื่นอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (๒) คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ดังนี้ ๒.๑) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐในเขตจังหวัดหรือเขตอำเภอหรือแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยมีให้แต่งตั้งข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่แต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๒๖) มีหน้าที่เสนอแนะและให้ความเห็นชอบในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เป็นต้น (มาตรา ๒๗) ๒.๒) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๕ คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนและการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้ง (มาตรา ๒๘ (๑)) ๒.๓) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อย่างน้อย ๒ คน มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (มาตรา ๒๘ (๒)) (๓) เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ๓.๑) เขตเลือกตั้ง สำหรับสมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีกรุงเทพมหานคร ถือเขตเป็นเขตเลือกตั้ง กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดถือเขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้ง กรณีเทศบาลตำบลแบ่งเป็น ๒ เขต กรณีเทศบาลเมืองแบ่งเป็น ๓ เขต กรณีเทศบาลนครหรือเมืองพัทยา แบ่งเป็น ๔ เขต กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลถือเขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง (มาตรา ๑๙) สำหรับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นให้ใช้เขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเขตเลือกตั้ง (มาตรา ๒๒) ๓.๒) หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง กำหนดให้ผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน และการเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งให้กระทำก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน (มาตรา ๒๓)

เรื่อง	สาระสำคัญ
	๓.๓) การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือที่เลือกตั้ง กรณีเกิด จลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศ เปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่า ๑๐ วัน ก็ได้ (มาตรา ๒๓ วรรคสาม) (๔) การรับสมัครเลือกตั้ง ๔.๑) ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมหลักฐานการสมัครและค่าธรรมเนียมการสมัครตามที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และให้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ของการสมัครและสิทธิการสมัครรับเลือกตั้ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม รวมทั้งให้ประกาศจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งภายใน ๗ วัน นับแต่วันปิด รับสมัคร (มาตรา ๕๒) ทั้งนี้ หลักฐานการสมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครต้องยื่น หลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นเวลาติดต่อกัน ๓ ปี นับถึงปีที่ สมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัคร เว้นแต่เป็นผู้ไม่ได้เสียภาษีเงินได้ ให้ทำหนังสือยืนยัน การไม่ได้เสียภาษีพร้อมทั้งสาเหตุของการไม่ได้เสียภาษี (มาตรา ๕๑) ๔.๒) กำหนดห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สมัครรับเลือกตั้งแล้วจะถอน การสมัครมิได้ (มาตรา ๕๓) ๔.๓) ให้กำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับก่อนหลัง ในการมายื่นใบสมัคร ถ้าผู้สมัครมาพร้อมกันหลายคนและไม่อาจตกลงกันได้ ให้ใช้วิธีจับสลาก การกำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัครและการจับสลากให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๕๓) (๕) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๕.๑) ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางมีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ของแต่ละหน่วยเลือกตั้งจากทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ถูกต้องตามความจริง (มาตรา ๑๓) ๕.๒) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งที่ผู้อำนวยการ ทะเบียนกลางจัดทำขึ้น และประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน และแจ้งรายชื่อให้เจ้าบ้านทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน (มาตรา ๔๓) ๕.๓) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประกาศโดยเปิดเผย มิให้ระบุ เลขประจำตัวบัตรประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สำหรับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ระบุเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย (มาตรา ๔๓ วรรคสาม)

เรื่อง	สาระสำคัญ
	(๖) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๖.๑) คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา ๔๙) (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด (๒) ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง สำหรับผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นให้มีอายุตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด (๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งในวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง (๔) คุณสมบัติอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ๖.๒) ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา ๕๐) (๑) ดิถยาเสพติดให้โทษ (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ (๔) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๓๙ (๑) (๒) หรือ (๔) ซึ่งได้แก่ (ก) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช (ข) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่ (ค) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๕) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (๖) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล (๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้งเว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๘) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ (๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิด

เรื่อง	สาระสำคัญ
	ตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง (๑๒) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ (๑๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (๑๔) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ (๑๕) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๑๖) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (๑๗) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (๑๘) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี (๑๙) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี มายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง (๒๐) อยู่ในระหว่างถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามมาตรา ๔๒ (ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง) หรือตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๒๑) เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง (๒๒) เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น

เรื่อง	สาระสำคัญ
	หรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกันหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (๒๓) เคยพ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำ หรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือมีส่วนได้เสียไม่ว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำหรือให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นโดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า เป็นการต่างตอบแทน หรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน และยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง จนถึงวันเลือกตั้ง (๒๔) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงและยังไม่พ้นห้าปี นับแต่วันที่พ้น จากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง (๒๕) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือปฏิบัติการไม่ชอบ ด้วยหน้าที่และอำนาจ หรือประพฤติดนฝ่ายินต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพ ของประชาชน หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือราชการ และยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่พ้น จากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง (๒๖) ลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นกำหนด (๗) ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๗.๑) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศกำหนดจำนวนเงิน ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลา ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๖๐) รวมทั้งกำหนดให้ผู้สมัครต้อง จัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามความเป็นจริง และยื่นต่อ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ภายใน ๙๐ วัน นับจากวันเลือกตั้ง (มาตรา ๖๒) ๗.๒) กำหนดขนาดและจำนวนของการปิดประกาศหรือติดแผ่นป้าย เกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง ไม่เกินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายกำหนด (มาตรา ๗๑)

เรื่อง	สาระสำคัญ
	(๘) การออกเสียงลงคะแนน ๘.๑) กำหนดให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยใช้บัตรเลือกตั้ง หรือการลงคะแนนโดยวิธีอื่นที่มีใช้การใช้บัตรเลือกตั้ง (มาตรา ๗๖) ๘.๒) กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีอื่นซึ่งมิใช่การใช้บัตรเลือกตั้ง ค่าใช้จ่ายในการจัดหาหรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการออกเสียงลงคะแนนให้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดค่าใช้จ่ายอุปกรณ์หรือเครื่องมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำไปใช้ตามอัตราที่กำหนดด้วยก็ได้ (มาตรา ๗๕) ๘.๓) กรณีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีอื่นซึ่งมิใช่การใช้บัตรเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยวิธีนั้นสามารถป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก มีค่าใช้จ่ายคุ้มค่า และประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก (มาตรา ๗๖ วรรคสอง) (๙) ค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั้งหมด เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตามความจำเป็น (มาตรา ๑๔) (๑๐) ระยะเวลาการออกเสียงลงคะแนนและการไปลงคะแนน ๑๐.๑) ในวันเลือกตั้งให้เปิดการออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึงเวลา ๑๗.๐๐ น. แต่ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการจัดการเลือกตั้งให้เรียบร้อย คณะกรรมการการเลือกตั้ง จะกำหนดระยะเวลาการออกเสียงลงคะแนนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเวลาการออกเสียงลงคะแนน ไม่น้อยกว่า ๗ ชั่วโมง (มาตรา ๗๘) ๑๐.๒) บัตรประจำตัวประชาชน บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชนสามารถใช้แสดงตนได้ กรณีบัตรประจำตัวประชาชน แม้หมดอายุแล้วก็ให้สามารถใช้แสดงตนเพื่อออกเสียงลงคะแนนได้ (มาตรา ๘๐) ๑๐.๓) ห้ามมิให้ผู้สมัครจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปหรือกลับเพื่อการออกเสียงลงคะแนน โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ รวมทั้งห้ามผู้ใดกระทำการดังกล่าวเพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด ทั้งนี้มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะ

เรื่อง	สาระสำคัญ
	เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๖๗) ๑๐.๔) กรณีการอำนวยความสะดวกแก่คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ โดยจัดให้มีการอำนวยความสะดวกในการออกเสียงลงคะแนนของบุคคลดังกล่าวไว้เป็นพิเศษในการออกเสียงลงคะแนน และในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้บุคคลนั้นได้ออกเสียงลงคะแนนได้ด้วยตนเองตามเจตนาของบุคคลนั้น เว้นแต่ลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุไม่สามารถทำเครื่องหมายลงในบัตรเลือกตั้งได้ ให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นผู้กระทำการแทน โดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ รวมทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้มีการจัดสถานที่ให้บุคคลดังกล่าวลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิ ณ สถานที่ที่กำหนด เมื่อลงทะเบียนแล้วให้หมดสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (มาตรา ๘๒) (๑๑) การเสียสิทธิเนื่องจากการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ๑๑.๑) กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิ ดังนี้ (มาตรา ๔๒) (๑) สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา (๒) สมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน (๓) เข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (๔) ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองฯ และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองฯ (๕) ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาหรือที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น (๖) ดำรงตำแหน่งเลขานุการประธานสภาท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการรองประธานสภาท้องถิ่น การจำกัดสิทธิให้มีกำหนดเวลาครั้งละ ๒ ปี นับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (มาตรา ๔๒ วรรคสอง) ๑๑.๒) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิเนื่องจากการไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การเสียสิทธิของผู้นั้นเป็นอันสิ้นสุดลง นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๔๓)

เรื่อง	สาระสำคัญ
	(๑๒) การนับคะแนนเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้ง ๑๒.๑) การนับคะแนน ให้นับคะแนนเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วโดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลานับคะแนน (มาตรา ๙๗) และเมื่อรวมผลการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น และรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทันที เพื่อรวบรวมผลการนับคะแนนของทุกหน่วยเลือกตั้งและประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งและรายงานแสดงผลการนับคะแนนเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยเร็ว (มาตรา ๑๐๒) ๑๒.๒) การประกาศผลการเลือกตั้ง เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเห็นว่าผลการเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมให้รายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อประกาศผลการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๐๖) และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบเบื้องต้นแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่าผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ประกาศผลการเลือกตั้งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเลือกตั้ง (มาตรา ๑๓) ๑๒.๓) กำหนดให้บัตรปลอมถือเป็นบัตรเสีย (มาตรา ๑๐๐) กรณีพบบัตรปลอม ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแยกบัตรปลอมไว้ต่างหากและให้รายงานต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อเสนอเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาดำเนินการต่อไป เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานให้มีการไต่สวนตรวจสอบโดยพลัน กรณีเห็นสมควรอาจตรวจสอบบัตรเลือกตั้งของทุกหน่วยหรือบางหน่วย และสั่งเปิดหีบบัตรเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบได้ กรณีตรวจสอบแล้วไม่มีการทุจริตหรือไม่มีการฉ้อโกงไม่เที่ยงธรรมให้ประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งต่อไป (มาตรา ๑๐๔)
(๕) การตรวจสอบการเลือกตั้งและการฟ้องคดี	๑) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้สมัคร มีสิทธิยื่นคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง หรือที่ตนสมัครรับเลือกตั้งแล้วแต่กรณี มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีสิทธิยื่นคัดค้านการเลือกตั้งดังกล่าวอาจยื่นคัดค้านได้ตั้งแต่วันที่ประกาศให้มีการเลือกตั้งจนถึง ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๑๓) กรณีปรากฏว่า การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค เพื่อพิจารณา (มาตรา ๑๐๘)

เรื่อง	สาระสำคัญ
	๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่า การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้แล้วเสร็จ และประกาศผลการเลือกตั้ง หรือจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือดำเนินการอื่นตามที่จำเป็นโดยเร็ว กำหนดเวลาดำเนินการต้องไม่ช้ากว่า ๖๐ วัน นับแต่วันเลือกตั้ง (มาตรา ๑๗ วรรคสอง) ๓) การพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่นให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และให้การปฏิบัติหน้าที่ของศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมฯ กำหนด (มาตรา ๘) ๔) กำหนดให้ผู้สมัครหรือผู้ใด สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกระทำความผิดตามมาตรา ๖๕ (๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด มาตรา ๖๕ (๒) ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัดหรือศาสนสถานอื่น สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด ให้ถือเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้ (มาตรา ๖๕ วรรคห้า) ๕) พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินคดีแพ่งต่อบุคคลใดที่มีความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ การกระทำใด ๆ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ถ้าการกระทำนั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และศาล มีอำนาจดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยถือว่าพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ (มาตรา ๑๔๔)

เรื่อง	สาระสำคัญ
(๖) บทกำหนดโทษที่มีการแก้ไขใหม่ให้สอดคล้องกับบทกำหนดโทษในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๖.๑) ความผิดฐานขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว ไม่ให้ความสะดวกในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง - ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว ไม่ให้ความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๑๗) ๖.๒) ความผิดฐานรู้ว่าตนเองขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้ง - ผู้ใดลงสมัครรับเลือกตั้งโดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด ๒๐ ปี (มาตรา ๑๒๐) ๖.๓) ความผิดฐานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจงใจนับบัตรเลือกตั้งอ่านบัตรเลือกตั้ง นับคะแนนเลือกตั้ง รวมคะแนนเลือกตั้ง ให้ผิดจากความเป็นจริงหรือกระทำการใด ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำให้บัตรเลือกตั้งที่เสียเป็นบัตรที่ใช้ได้ หรือทำรายงาน การเลือกตั้งผิดจากความเป็นจริง - ห้ามมิให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจงใจนับบัตรเลือกตั้งอ่านบัตรเลือกตั้ง นับคะแนนเลือกตั้ง รวมคะแนนเลือกตั้ง ให้ผิดจากความเป็นจริงหรือกระทำการใด ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำให้บัตรเสียเป็นบัตรที่ใช้ได้ หรือทำรายงาน การเลือกตั้งผิดจากความเป็นจริง (มาตรา ๑๐๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๒๐ ปี (มาตรา ๑๒๖) ๖.๔) ความผิดฐานเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร - ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร เว้นแต่เป็นการกระทำตามหน้าที่และอำนาจ (มาตรา ๖๔) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๒๐ ปี (มาตรา ๑๒๖ วรรคสอง)

เรื่อง	สาระสำคัญ
	๖.๕) ความผิดฐานผู้สมัครไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน - ผู้สมัครผู้ใดไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายพร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายใน ๙๐ วัน หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ตามมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด ๕ ปี (มาตรา ๑๒๘) ๖.๖) ความผิดฐานจ่าย แจก หรือให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง - ห้ามมิให้ผู้ใดจ่าย แจก หรือให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อจูงใจมิให้ไปออกเสียงลงคะแนน หรือกระทำการใด ๆ เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปออกเสียงลงคะแนน (มาตรา ๙๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด ๑๐ ปี (มาตรา ๑๓๖)

กองการเลือกตั้งท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒